

Foranstaltninger for aftenskoler under Corona situationen

Sagsnr. 20/13054

Sagsansvarlig: vpsk

RESUME

Henvendelse fra VFOS om yderligere kommunal hjælp på aftenskoleområdet. Orientering om status på aftenskoleområdet. Herunder om mulighederne for fremadrettet at støtte området inden for den gældende lovgivning.

INDSTILLING

Direktøren for Kultur & Udvikling foreslår,

1. at orienteringen i sagen tages til efterretning,
2. at Fritidsrådet tager stilling til henvendelsen fra VFOS om yderligere behov for støtte.

BESLUTNING I FRITIDSRÅDET DEN 17-09-2020

Fritidsrådet beslutter,

1. at Fritidsrådet fremsender henvendelsen til Kultur- og Fritidsudvalget med oplysning om, at det ikke er muligt for nuværende at opgøre et præcist behov,
2. at Fritidsrådet gør opmærksom på, at der evt. vil kunne være behov for at understøtte aftenskoleområdet,
3. at der er mulighed for inden for rammen at forlænge beslutningen om at yde tilskud med 5/7 tilskud,
4. at sagen genoptages i Fritidsrådet i december 2020, og
5. at VFOS orienteres og opfordres til at gøre henvendelsen mere konkret.

Afbud:

Thomas Gissel

Niels Jørgen Ottesen

Arne Augustinussen

BESLUTNING I FRITIDSRÅDET DEN 03-11-2020

Med henvisning til den i afsnittet "Supplerende beskrivelse af sagen" anvendte nummerering af VFOS-henvendelsernes forskellige dele (A og B), indstiller Fritidsrådet til Kultur- og Fritidsudvalget jf. afsnit A,

1. at Fritidsrådets beslutninger i sag nr. 1 på tillægsdagsordenen til rådets møde 19. maj 2020 om,

at aftenskolerne får mulighed for at anvende løntilskuddet (90% af den enkelte aftenskoles bevilling) til andre, dokumenterede udgiftstyper end løn, idet udgiften skal kunne relateres til folkeoplysende voksenundervisning, og

at det godkendes, at der kan ydes tilskud med 5/7 tilskud til alle små hold med højst 8 deltagere overalt i kommunen i 2020 efter reglerne for tilskud til undervisning i tyndt befolkede områder,

forlænges således:

- Løntilskuddet (90% af den enkelte aftenskoles bevilling) og 10%-midlerne kan anvendes til andre, dokumenterede udgiftstyper end løn, idet udgiften skal kunne relateres til folkeoplysende voksenundervisning, frem til lovens udløb 1. marts 2021 (lov nr. 241 af 19/03/2020 om midlertidige foranstaltninger på børne- og undervisningsområdet og for den frie folkeoplysende virksomhed til forebyggelse og afhjælpning i forbindelse med covid-19). Bevillingen til den enkelte skole skal fortrinsvis anvendes til tilskud til undervisning i hele 2021.
- Beslutningen om at yde tilskud med 5/7 tilskud til små hold med højst 8 deltagere overalt i kommunen i hele 2021 efter reglerne for tilskud til undervisning i tyndtbefolkede områder.

Ovenstående to punkter gennemføres inden for den bevilling, der er givet til den enkelte aftenskole.

2. at Fritidsrådet tilkendegiver, at rådet gerne understøtter voksenundervisningsområdet, men man vil ikke på nuværende tidspunkt forpligte sig til en tilskudsfordeling for 2022.

Jf. afsnit B indstiller Fritidsrådet til Kultur- og Fritidsudvalget,

1. at der ikke ydes tilskud til administrative udgifter, jf. ansøgningens 4. bullet,

2. at statslige puljer skal være ansøgt,

3. at de øvrige ansøgte udgifter i 2020 jf. ansøgningens 1., 2., 3. og 5. bullet søges dækket først og fremmest ved den enkelte aftenskoles egen bevilling for 2020, dernæst inden for en ramme på 200.000 kr. finansieret af folkeoplysningens budget (konto 370-375). Forslag om at der reserveres op til 300.000 kr. fra Økonomi- og Erhvervsudvalgets "kulturbuffer pulje". De nævnte 1., 2., 3. og 5. bullet omhandler:

- Bullet 1: Op til 150.000 kr.: Dækning af 10% tabt deltagerbetaling, som ikke er dækket af Kulturministeriets 90% compensation.
- Bullet 2: Op til 50.000 kr. til dækning af dokumenteret tilbagebetalt deltagerbetaling som følge af aflysninger pga. genopblussen af epidemien.
- Bullet 3: Op til 90.000 kr. til brug for aftenskoler, der i 2019 har haft underskud og derfor ikke har kunnet få fuld compensation for faste udgifter ved ansøgning til Erhvervsministeriet.
- Bullet 5: Op til 200.000 kr. til at forøge den enkelte aftenskoles tilskudsramme til undervisning, hvis det begrundes i opbrugt bevilling for at kunne etablere små hold med forhøjet 5/7 tilskud.

Afbud:

Jørgen Mejlsø

Thomas Gissel

SAGSFREMSTILLING

Historik

Fritidsrådet vedtog [19. maj 2020, sag nr. 1 på tillægsdagsordenen](#), en række foranstaltninger på voksenundervisningsområdet for at fastholde og bevare områdets muligheder for at kunne fortsætte under Corona situationen.

Inddragelse og høring

Forvaltningen har afholdt teams-møde med de store aftenskoler i kommunen 25. august 2020 og efterfølgende også deltaget i VFOS bestyrelsesmøde 3. september 2020.

På disse møder er der givet udtryk for, at de tiltag, som er besluttet i Viborg Kommune i forlængelse af den midlertidige coronalovgivning på aftenskoleområdet, har været brugbare og nyttige (er beskrevet nærmere i afsnittet 'Beskrivelse'). Aftenskolerne er glade for de muligheder, det har givet dem.

Hvis man kort skal udlede noget af de afholdte møder med aftenskolerne:

- Skolerne er klar til at modtage deltagerne i efterårssæsonen med de krav, sundhedsmyndighederne stiller
- Skolerne bruger rigtig meget tid på at tale med kursister, som er bekymrede for at deltage
- Nogle er udfordret på at kunne skaffe tilstrækkeligt store lokaler pga. afstandskrav
- Man benytter sig af muligheden for at kunne lave små hold. Flere skoler opdeler store hold.
- De fleste skoler, der har deltaget i møderne, har benyttet sig af muligheden for at søge de statslige puljer til manglende deltagerbetaling og faste udgifter. Stor tilfredshed med sagsbehandlingen i Slots- og Kulturstyrelsen
- Nogle har senere afviklet den undervisning, der blev aflyst i foråret
- Nye hold (altså ikke fortsætterhold) har sværere ved at opnå nødvendigt antal deltagere

VFOS fremsender henvendelse om yderligere kommunal hjælp til aftenskoleområdet. Henvendelsen vedlægges som bilag 3.

Henvendelsen omhandler:

Der søges om hjælp til at dække den del af manglende deltagerbetaling, som ikke er dækket af statens hjælpepakke.

Nervøsitet for eventuel ny nedlukning uden statslige hjælpepakker.

Anmoder om mulighed for at kunne søge hjælp til faste omkostninger, der ikke har kunnet søges dækket i statens hjælpepakke.

Dækning af merudgifter som følge af lukningen til f.eks. tilbagebetalt deltagergebyr, genåbning med restriktioner, flere administrationstimer, øget annoncering.

Tilskud til at kunne oprette flere små hold med 5/7 tilskud ud over, hvad en aftenskoles tilskudsramme kan rumme.

Beskrivelse

Der er i lov og bekendtgørelse givet mulighed for at afvige fra normale regler under coronakrisen. I forlængelse heraf blev besluttet:

- *Der ydes tilskud til løn efter de alm. regler, uanset om der gennemføres undervisning eller ej. Blot skal lønnen naturligvis udbetales.*
- *Der ydes tilskud til afholdte lokaleudgifter efter de alm. regler, uanset om der har været afholdt undervisning eller ej. Der skal foreligge dokumentation for afholdt udgift.*
- *Der opkræves ikke gebyr på timebasis for kommunale lokaler til undervisning i lukkeperioden. (12. marts-27. maj 2020).*
- *Der ydes pensionisttilskud ud fra "normalen" (typisk 2019).*

Tilskud er udbetalt og 2. rate har kunnet udbetales forud, hvis ønsket.

Der ydes tilskud til de udgifter, som Viborg Kommune normalt yder tilskud til. Der ydes således ikke tilskud til eksempelvis manglende deltagerbetaling i lukkeperioden. Det skal der søges i statslige puljer.

Undervisning er gennemført bl.a. ved udendørs undervisning og fjernundervisning (digitalt). Kravet om, at mindst 30% af undervisningstimerne skal foregå i fællesskab, er ophævet.

Muligheden for at bruge 10% midler til andre formål er lovlig. Der er givet tilsagn om, at 10%-midler kan anvendes til andre formål end debatskabende aktiviteter.

Muligheden for at bruge løntilskuddet (90% af bevillingen) til andre formål end løn, idet udgiften skal kunne relateres til folkeoplysende voksenundervisning. Eksempelvis, men ikke udtømmende: Lokaleudgifter ud over allerede ydet lokaletilskud, it-udstyr til gennemførelse af fjernundervisning, administrative udgifter ved aftenskolens virksomhed, annoncering osv.

Undervisning kan etableres med små hold op til 8 deltagere og opnå 5/7 tilskud til løn.

Alt ovennævnte inden for den bevilling, der er givet for 2020.

Det er besluttet, at der ikke foretages omfordeling i 2020, og at fordelingen af tilskud for 2021 foretages efter samme fordelingsnøgle som for 2020.

Evt. beslutning om fremadrettet at fortsætte med nogle af disse muligheder forudsætter, at den nødvendige lovgivning tilvejebringes.

Aftenskolerne opfordres til at benytte sig af:

- de statslige puljer
- egen bevilling inden for folkeoplysningsområdet med de muligheder, der er givet i forlængelse af bekendtgørelsen om visse midlertidige foranstaltninger (Covid-19)

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

2020 og 2021.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Alle initiativer vedr. aftenskolernes ændrede muligheder inden for voksenundervisningsområdet holdes inden for de givne bevillinger.

Der er ikke opkrævet gebyr i perioden 12. marts - 31. juli 2020.

Hvis der som følge af henvendelsen fra VFOS iværksættes flere foranstaltninger, vil der skulle findes finansiering heraf.

Juridiske og planmæssige forhold

Lov nr. 241 af 19. marts 2020 om midlertidige foranstaltninger på børne- og undervisningsområdet og folkehøjskoleområdet og for den frie folkeoplysende virksomhed til forebyggelse og afhjælpning i forbindelse med Covid-19.

Bekendtgørelse nr. 320 af 31. marts 2020 om visse midlertidige foranstaltninger for den frie folkeoplysende virksomhed som led i forebyggelse og afhjælpning i forbindelse med Covid-19 (bilag).

Kulturministerens brev af 3. april 2020 til alle borgmestre (bilag).

SUPPLERENDE BESKRIVELSE AF SAGEN

VFOS har 12. oktober 2020 fremsendt konkretiseret henvendelse, og det er derfor aftalt, at Fritidsrådet får forelagt denne henvendelse, inden Kultur- og Fritidsudvalget tager stilling til sagen.

Forvaltningen har igen haft indbudt de store aftenskoler til teams-møde 20. oktober 2020, hvor de har haft mulighed for at orientere om deres situation. I mødet deltog LOF Midtjylland, Skolen for Kreativ Fritid og Specialoplysningsforbundet SOF.

I mødet deltog også de to fritidsrådsrepræsentanter for området, Kirsten Hansen og Birthe Nørskov.

VFOS har 12. oktober 2020 fremsendt supplerende henvendelse – vedlagt som bilag 4 og 5.

Henvendelsen er to-delt (A og B nedenfor):

A. en ny henvendelse med to emner (bilag 5):

1. Man anmoder om at få forlænget beslutningerne på baggrund af nødloven til at gælde ikke bare i 2020, men helt frem til nødlovens ophør 1. marts 2021.

2. Man anmoder om, at fordelingen af budgetrammen til voksenundervisning for 2022 sker på baggrund af 2019-aktivitetsniveauet, ligesom det er besluttet at gøre vedr. 2021.

B. en præcisering – bl.a. med beløb – af tidligere fremsendt henvendelse, som blev behandlet af Fritidsrådet 17. september 2020. (Bilag 4). Henvendelsen handler om fem områder:

1. Aftenskolerne har haft mulighed for at søge Kulturministeriet om 90% kompensation for tabt deltagerbetaling. Da deltagerbetalingen er den væsentligste indtægtskilde for skolerne, udgør de manglende 10% en betydelig udgift.

Man anmoder om, at der afsættes 150.000 kr. til dækning af dette.

Kompensationsordningen var gældende for alle kurser og aktiviteter under folkeoplysningsloven i perioden fra og med den 9. marts 2020 frem til og med den 8. juni 2020; svarende til tre måneder. Der er ingen kompensationsordning fra Kulturministeriet for tiden efter 8. juni 2020.

Jura: Der er ikke i udgangspunktet lovhjemmel til, at kommunen kan dække deltagerbetalingen bortset fra direkte nævnte områder i folkeoplysningsloven § 8a, nemlig nedsættelse af deltagerbetalingen for særlige grupper (her har vi pensionisttilskud) og undervisning der forudsætter små hold (handicapundervisning og forhøjet tilskud i tyndt befolkede områder).

Desuden giver lovens § 6, stk. 2, mulighed for, at kommunen kan afsætte dele af beløbsrammen til folkeoplysning til nærmere angivne formål inden for lovens område. Det vil almindeligvis være en beslutning, der træffes fremadrettet, ikke bagud.

*Kulturministeren har i sit brev af 3. april 2020 til kommunerne opfordret til at benytte mulighederne i en til lejligheden udstedt bekendtgørelse, som giver kommunerne mulighed for at fravige alle fastsatte regler om tilskudsforudsætninger.
Hvis man ønsker at imødekomme anmodningen på dette område, vurderes det, at det vil kunne forsvares med baggrund i ovennævnte.*

2. VFOS ønsker afsat pulje på 50.000 kr. til dokumenteret tilbagebetaling af deltagerbetaling, hvis opblussen af epidemien medfører aflysninger, så tilbagebetaling igen bliver aktuelt.

Jura: Samme overvejelse som under punkt 1.

3. I forårets nedlukningsperiode havde aftenskolerne mulighed for på linje med erhvervsvirksomheder at søge dækning af faste udgifter i Erhvervsministeriet. Skoler, der tidligere år har haft et underskud, skulle modregne et beløb, der svarer til underskuddet, inden beregning af kompensationen for faste udgifter.
Der anmodes om dækning af 90.000 kr.

Jura: Helt generelt er der i udgangspunktet ikke noget i vejen for, at kommunen må hjælpe almennyttige foreninger med at dække faste omkostninger (fx lokaleleje, administrative udgifter). Det vil være lovligt.

4. VFOS foreslår en pulje på 100.000 kr. til at kompensere for dokumenterede, ekstraordinære administrative udgifter i corona-perioden: Væsentlig flere administrationstimer, ekstra annoncering.

Jura: som under pkt. 3.

5. Afsættelse af pulje på 200.000 kr. til at forøge de enkelte aftenskolers tilskudsramme til undervisning.

Der er skabt mulighed for, at aftenskolerne kan få forhøjet tilskud til at oprette hold med få deltagere for at kunne fastholde aktiviteterne.

Når en aftenskole benytter sig af denne mulighed er det med til at udhule skolens bevilling. Der søges derfor om en pulje til at forhøje den enkelte skoles bevilling, hvis det begrundes i det nævnte forhold.

Jura: Punktet omhandler det normale område, der gives tilskud til fra kommunen til aftenskolerne, nemlig tilskud til dækning af lønudgifter til undervisning.

Kulturminister Joy Mogensen har 8. oktober 2020 fremsendt ny henvendelse til alle borgmestre med en opfordring til fortsat at hjælpe folkeoplysningen. Henvendelsen vedlægges som bilag 6.

BILAG

1 - 8346929	Åben	Bek. 320 af 31.03.2020 om visse midlertidige foranstaltninger for den frie folkeoplysende virksomhed som led i forebyggelse og afhjælpning i forbindelse med Covid-19	(174436/20) (H)
2 - 8291199	Åben	Brev af 03.04.2020 fra kulturministeren til landets borgmestre	(135472/20) (B)

3 - 8539670	Åben	Henvendelse fra VFOS vedr. yderligere kommunal støtte til aftenskolerne	(313456/20) (H)
4 - 8618291	Åben	Henvendelse af 12-10-2020 fra VFOS vedr. yderligere kommunal støtte til aftenskolerne	(371034/20) (H)
5 - 8618294	Åben	Henvendelse af 12-10-2020 fra VFOS med forslag om yderligere tiltag pga. Corona i 2021-22	(371037/20) (H)
6 - 8592293	Åben	Henvendelse af 08-10-2020 fra kulturministeren til borgmestrene om indsats på folkeoplysningområdet	(352634/20) (B)